

POSTANOWIENIE

16 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 16 kwietnia 2024 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Z. M.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 29 stycznia 2021 r., I AGa 35/20,

w sprawie z powództwa Z. M.

przeciwko Powiatowi Łobeskiemu

o zapłatę,

**odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek pozwanego
o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

Roman Trzaskowski Agnieszka Piotrowska Karol Weitz

UZASADNIENIE

Pozwem z 21 maja 2019 r. powód Z. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego Powiatu Łobeskiego kwoty 172 620 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 marca 2019 r. tytułem wynagrodzenia za roboty wykonane na podstawie umowy o roboty budowlane z 12 grudnia 2017 r. Wyrokiem z 5 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 155 358 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 7 marca 2019 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Sąd ustalił, że 12 grudnia 2017 r. w wyniku przetargu nieograniczonego powód jako wykonawca zawarł z pozwanym umowę o roboty budowlane (dalej jako „Umowa”), w której uzgodniono wynagrodzenie ryczałtowe brutto w wysokości 1 648 200 zł (netto 1 340 000 zł). Roboty na podstawie Umowy miały zostać wykonane do 30 września 2018 r.

Strony ustaliły w Umowie, że w wypadku zwłoki w wykonaniu jej przedmiotu wykonawca zapłaci inwestorowi karę umowną w wysokości 0,5 % wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki. Aneks z 22 października 2018 r. strony zmieniły termin zakończenia robót na 14 grudnia 2018 r. Powód 14 grudnia 2018 r. zgłosił zakończenie robót objętych Umową. W protokole odbioru z 23 stycznia 2019 r. stwierdzono jednak szereg wad i niewykonanych robót, powód usunął wady i wykonał brakujące roboty do 22 stycznia 2019 r., a następnie 4 lutego 2019 r. wystawił pozwanemu fakturę na kwotę 415, 937,21 zł z terminem płatności 6 marca 2019 r. Pozwany z kolei 14 lutego 2019 r. wystawił powodowi notę obciążeniową na kwotę 172,620 zł tytułem kary umownej z powodu niedotrzymania terminu wykonania przedmiotu Umowy, wskazując, że termin ten został przekroczony 21 dni. 26 lutego 2019 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o potrąceniu kwoty z tytułu kary umownej i podał, że w związku z tym do zapłaty pozostała mu kwota 243 317,21 zł. Powód uznał naliczenie kar umownych za bezzasadne i odmówił ich zapłaty, a następnie wytoczył powództwo o zapłatę reszty wynagrodzenia.

Dokonując oceny prawnej żądania powoda Sąd Okręgowy stwierdził, że klauzula zastrzegająca karę umowną w Umowie jest (wbrew twierdzeniom powoda) ważna ale ocenił zarazem, że w okolicznościach sprawy zachodzą podstawy do miarkowania kary umownej na podstawie art. 484 § 2 k.c., gdyż przedmiot Umowy został w całości wykonany a sama kara umowna jest nieadekwatna do sytuacji, w której znalazły się strony. Według Sądu właściwą stawką kary powinno być 0.05 % wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki, co dawało 822 zł za dzień zwłoki i w sumie za 21 dni zwłoki należała się kwota 17262 zł. Z tego względu Sąd uznał roszczenie powoda za zasadne do kwoty 155 358 zł (172620 zł- 17 262 zł) i taką kwotę wraz z odsetkami zasądził na rzecz powoda, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Apelację od wyroku z 5 lutego 2021 r. wniósł pozwany. Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 29 stycznia 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda kwotę obniżył do kwoty 86 310 zł, a w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji odmiennie jednak ocenił kwestię dopuszczalnej stawki dziennej kary umownej i przyjął, że powinna ona wynosić 0,25% wynagrodzenia należnego powodowi brutto za każdy dzień zwłoki tj. 4 110 zł na dzień i w efekcie łącznie 86 310 zł. Sąd Apelacyjny przyjął również odmienną niż sąd pierwszej instancji datę początkową liczenia odsetek. W rezultacie Sąd Apelacyjny dokonał stosownej korekty zaskarżonego wyroku i w części uwzględnił apelację pozwanego.

Skargę kasacyjną od wyroku z 29 stycznia 2021r. złożył powód, zaskarżając ten wyrok w części, w której nie uwzględniono jego żądania w kwocie 69 048 zł, zarzucając naruszenie art. 483 § 1 w związku z art. 58 § 1 oraz art. 483 § 1 w związku z art. 353¹ i z art. 58 § 2, a także art. 484 § 2 w związku z art. 498 k.c. Na tych podstawach wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

Warunkiem dopuszczalności skargi kasacyjnej jak i każdego innego środka zaskarżenia jest istnienie zaskarżonego skargą orzeczenia. W niniejszej sprawie przesłanka ta nie została spełniona, gdyż Sąd drugiej instancji obniżając kwotę zasądzoną na rzecz powoda z kwoty 155 358 zł do kwoty 86 310 zł tj. o kwotę 69 048 zł nie oddalił w tym zakresie powództwa, a tym samym nie zawarł w swym wyroku rozstrzygnięcia co do kwoty 69 048 zł. Oznacza to, że w zakresie objętym zaskarżeniem skargą kasacyjną tj. co do kwoty 69 048 zł brak substratu zaskarżenia, co powoduje, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego Sąd oddalił, ponieważ pozwany wnosząc o oddalenie skargi kasacyjnej, w razie przyjęcia jej do rozpoznania nie dostrzegł, że podlegała ona odrzuceniu.

Roman Trzaskowski

Agnieszka Piotrowska

Karol Weitz

[SOP]

[ał]